

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Necessitate Et Modo Ministrandi Sacramenta Tempore pestis

Chapeauville, Jean

Mogvntiæ, 1612

15. An etiam iis, qui frequentem nauseam & vomitum patiuntur, vel qui continuo singultiunt vel sternutant & tußiunt, vel qui vix respirare possunt, vel quoru[m] lingua ita intumuit, vt vix illa[m] ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-41077

R. In mortis articulo pastorem non debere nec posse maiorem satisfactionem & pœnitentiã exigere, quam pro ratione valetudinis, & temporis oportunitate ager præstare potest; & certum est Patres & iura, quæ exigunt publicam satisfactionem & alia non loqui de articulo mortis, vt aliquoties diximus. Secundo dico, pastorem posse & debere pœnitentiã & contritiõnem, quam peste infecti priuatim exhibuerunt, ipsis consentientibus vel requiruntibus publicare, & quantum honos sacramenti requirit, hominibus notam facere.

Q V Æ S T I O X V.

An etiam iis, qui frequentem nauseam & vomitum patiuntur, vel qui continuo singultiunt vel sternutant & tussunt, vel qui vix respirare possunt, vel quorum lingua ita intumuit, vt vix illam mouere queant, vel ita cruore est madida, vt continuo expuere cogantur, vel ita præ calore & siti aruit, vt nihil præter liquidum deglutire possint?

Quæstionis explicatio.

Pleriq; peste infecti multa eaq; grauissima symptomata patiuntur, & imprimis nauseam

nauseam & vomitum, de quibus ante mentionem fecimus ex Medicis, Historicis, & Poëtis: Horum & similium occasione queritur, an pastor teneatur Eucharistiam ministrare illis, qui huiusmodi affectibus laborant, an vero ab administratione excusetur?

Responsio.

EXcusatur, si probabile est, ægrum pas-
surum vomitum, antequam species sa-
cramentales consumpserit, vel non posse
species sacramentales dimittere in stoma-
chum propter nimium linguæ tumorem,
vel ariditatem, vel difficiliorem respiratio-
nem, vel nimis frequentem sternutatio-
nem, tussim, singultum, cruoris excreatio-
nem, vel aliam similem passionem, imo
vero administrando peccaret, quia huius-
modi vomitus est reuerentiæ tanto sacra-
mento debitæ maxime contrarius, & of-
ferre species sacramentales illi, qui qua-
cumque ex causa non potest illas degluti-
re, & in stomachum dimittere, est illis abu-
ti contra institutionem Christi, qui dicit;
accipite & manducate.

Matth. 26.

Dico, (*si probabile est*) ne pastores ex leui
aliquo timore se excusatos putent ab ad-
ministracione; oportet enim, (*sicut habet*
Cong.

a Sess. 21. c. 2. Concil (*a*) Trident.) in sacramentorum administratione duo, quantum fieri potest coniungere & procurare sacramenti venerationem, & fidelium vtilitatem: quod ergo non ministretur quando probabiliter creditur, quod non possint diglutire, vel quod cum vomitu species reiicerent, hoc requirit veneratio debita sacramento; quod vero ministretur, quando tantum subest leuis & vanus timor, requirit vtilitas fidelium, si enim non sunt in gratia, & tantum sunt attriti, per susceptionem sacramenti fiunt contriti, & si sint in gratia, maiorem adhuc percipiunt per sacramentum, quam sine illo non reciperent.

Dices: Quid si vomitus non sit continuus, sed accidat per certa interualla, tenebiturne pastor interiecto tempore Eucharistiam ministrare?

b c. 25. n. 23. R. Si probabile est vomitum non redire, nisi post diem vnum vel tantum temporis, quantum requiritur ad consumendas species sacramentales, puta tres, quatuor, quinque horas secundum (*b*) Nauarrum, & æger existimatur esse in periculo salutis, nisi ei sacramentum ministretur, debet illi ministrare, quia hic vtrumque coniungitur & veneratio sacramenti, quia species sacramentales sunt consumptæ, & sic desit esse

esse sacramentum, nec amplius timeri debet illius irreuerentia, & utilitas peste infecti.

Dices 2. Tenebunturne saltem pastores deferre talib. hoc sacramentum, si non ad sumendum, saltem ad deosculandum?

R. Quibusdam in locis in more positum fuit, vt non valentibus sacramentum sumere, illud nihilominus deferretur ad deosculandum; verum hoc tempore per interpretes Concilii Tridentini damnatum est & prohibitum; sic enim habent Illustriss.

Cardinales: *Non licet sacram hostiam agrotis deferre, qui grauitate morbi impediti sumere eam non possunt, sed venerationis gratia solent eam deosculari, & si forte aliquo in loco est talis consuetudo, ea prorsus est tollenda: quod idem prohibent nostratia parochialia, & speciatim (a) Mechliniense, & (b) Ruremunden.*

a pag. 56. n. 9. b pag. 80. §. meminerint.

sic enim Mechlinien. *Si aliquid obstiterit, quo minus possit infirmus sacram Eucharistiam accipere tuto, vt si timeatur vomitus, vel aliquod simile inconueniens, tantum adoret sacramentum, nec detur ei osculandum.* Idem habet totidem fere verbis Ruremundense:

Nostrum vero (c) Leodiens. sic habet: *Præterea interroget parochus, num laboret stomacho, & pronus sit ad vomitum, & eo casu (ne*

sacramento fiat iniuria) tantum ei sacramentum adoraz-

c pag. 23. §. Tunc infirmum.

334 DE NECES. ET MOD. MINIST.
*adorandum proponatur spirituali communionis
contentus.*

Dices: Tenebuntur saltem deferre ad
adorandum? R. Hactenus sic vsu receptū
fuit per omnes prouincias Belgii, vt paro-
chialia iam allegata testantur, sed nouissi-
me dicitur Pius Quintus Pontifex illud
prohibuisse: Itaque si ita est, excusantur
pastores ab hac delatione sacramenti ad
pestiferos: Quid vero mouerit Pontificem
vt hanc delationem saltem ad adoran-
dum prohiberet, huc vsque intelligere non
potui, sicut nec Bullam videre, qua illam
prohibuit; fortasse hoc mouit, ne quo-
rundam error stabiliretur, qui dicunt, sa-
cramentum hoc tantæ efficaciam esse, vt
non tantum re ipsa sumptum, sed etiam
solo animi desiderio applicatum haberet
sacramentalem efficaciam, quod falsum
esse tenent communiter Doctores, quorū
ratio euidēs est, quia effectus proprius eu-
charistiæ prouenit ex opere operato sacra-
menti, non ex opere operantis.

Dices 3. Quid si forte peste infectus præ-
ter expectationem euomuit Eucharistiam,
quid faciet pastor de hostia humore pesti-
lentiali infecta?

R. Si species sacramentales integræ, vel
in aliqua particula haberi possint, si non
confu-

consumendæ, propter periculum contagionis, sane reuerenter asseruandæ sunt, quia sub eis manet Christus, ea vero quæ tales species contigerunt vel comburenda vel purificanda sunt, iuxta ea quæ habentur in regulis (a) Pii Quinti in Missali.

a §. Si sacerdos euomat.

QVÆSTIO XVI.

An etiam de peste suspectis?

Quæstionis explicatio.

Suspecti sunt de peste, vulgo, neque immerito, quotquot commorantur in ciuitate peste infecta, maxime si grassetur pestis & plurimi quotidie moriantur; probabiles enim sunt causæ, huiusmodi vel iam peste infectos esse, etiam si morbus non appareat, vel certe peste facile corripì posse: occasione huiusmodi quæritur, an & his pastores teneantur ministrare sacramentum Eucharistiæ?

Responsio.

Teneantur, si modo rite dispositi & preparati sint, quia pastores tenentur dispensare sacramenta, quoties subditi illa legitime & rationabiliter petunt. De peste autem suspecti rationabiliter illa petunt, ergo. Maior est (b) Adriani, & fere omnium Modernorum. Minor patet, quia

b *supra*